

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Jaroslavy Skoumalové a soudců Mgr. Petra Sedláka, Ph.D. a JUDr. Václava Štencla, MA v právní věci

žalobkyně: F. Y., nar. X, st. příslušnost Čínská lidová republika
bytem X

proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 23. 4. 2020, č. j. MV-46450-4/SO-2020

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobkyně **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

- 1. Žalobkyně se žalobou ze dne 21. 5. 2020 doručenou zdejšímu soudu dne 25. 5. 2020 domáhala zrušení rozhodnutí žalované ze dne 23. 4. 2020, č. j. MV-46450-4/SO-2020 (dále

jen „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaná zamítla odvolání žalobkyně a potvrdila rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále též „prvostupňový orgán“), ze dne 28. 1. 2020, č. j. OAM-2930-21/ZR-2019, sp. zn. MV-143887-10/OAM-2019 (dále též „prvostupňové rozhodnutí“), jímž prvostupňový orgán v souladu s § 87l odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) zrušil platnost povolení k trvalému pobytu žalobkyně na území České republiky proto, že se žalobkyně dopustila obcházení zákona spočívající v účelovém prohlášení otcovství s cílem získat povolení k trvalému pobytu.

II. Obsah žaloby

2. Žalobkyně s napadeným rozhodnutím nesouhlasí. Správní orgány podle ní nerespektovaly zásady správního řízení, samotné rozhodnutí nepřiměřeně zasáhlo do jejích práv a zásah neodpovídal okolnostem daného případu.
3. Žalobkyně upozornila na to, že skutečnosti, na jejichž základě prvostupňový orgán zrušil platnost jejího povolení k trvalému pobytu, byly známy už od roku 2011, přičemž tehdy prvostupňový orgán řízení nezačal. Tímto postupem bylo založeno legitimní očekávání žalobkyně, že k zahájení řízení už nedojde, a současně byla zasažena její právní jistota. Zrušení trvalého pobytu žalobkyně též považuje za jistou formu sankce.

III. Vyjádření žalované

4. Žalovaná se k předmětné žalobě vyjádřila svým podáním ze dne 22. 6. 2020, ve kterém trvá na správnosti svého napadeného rozhodnutí a odmítá námitky žalobkyně jako nedůvodné. Argumenty žalobkyně se podle žalované neliší od těch, které uplatnila již v rámci řízení před prvostupňovým orgánem, proto dále odkázala na spisový materiál.

IV. Jednání

5. Na nařízené jednání konané dne 15. 12. 2021 se žalobkyně bez omluvy nedostavila, žalovaná se omluvila a navrhla projednání věci v její nepřítomnosti.

V. Posouzení věci krajským soudem

6. Žaloba byla podána v zákonné lhůtě dle ustanovení § 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) ve spojení s § 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců osobou k tomu oprávněnou dle ustanovení § 65 odst. 1 s. ř. s. a jde o žalobu přípustnou ve smyslu ustanovení § 65, § 68 a § 70 s. ř. s.
7. Krajský soud v Brně přezkoumal napadené rozhodnutí žalované v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2, věta první, s. ř. s.), jakož i řízení předcházející jeho vydání. Při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správních orgánů (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že žaloba **není důvodná**.
8. Předmětem sporu v projednávané věci je otázka, zda správní orgány zasáhly do práv žalobkyně zrušením platnosti povolení k trvalému pobytu dle § 87l odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců v roce 2020 (řízení zahájeno v roce 2019), ačkoliv jím byly okolnosti, na základě kterých ke zrušení platnosti povolení trvalého pobytu přistoupil, známy už od roku 2011.

9. Ze správního spisu vyplývá, že žalobkyně nechala souhlasným prohlášením určit M. M., narozeného X, otcem svého syna J. L. (dřívějšího příjmení Y.) narozeného X. Dne X, měsíc po narození syna, požádala žalobkyně o povolení k trvalému pobytu na území České republiky jako rodinná příslušnice syna J., občana České republiky, kterému bylo dne 13. 2. 2008 vyhověno.
10. Rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 26. 3. 2013, sp. zn. 28 C 221/2012, bylo otcovství M. M. k J. Y. popřeno, přičemž tento rozsudek obsahoval i znalecký posudek z oboru zdravotnictví, vyhotovený soudním znalcem RNDr. Danielem Vaňkem, Ph.D., který zároveň prokázal biologické otcovství pana L., H., narozen X, který v roce 2008 s žalobkyní uzavřel manželství. L. H. je i otcem druhého syna žalované, J. L., a na výchově J. L. se podílí minimálně od roku 2008, kdy s žalobkyní uzavřel manželství.
11. Účelové prohlášení otcovství, na jehož základě bylo napadeným rozhodnutím zrušeno povolení k trvalému pobytu žalobkyně, vyšlo najevo v rámci řízení o povolení přechodného pobytu pana L. H., k němuž se vyjádřil Městský soud v Praze ve svém rozsudku ze dne 1. 4. 2011, č. j. 3 A 18/2010-58 a ve kterém uvádí: „*Soud se za výše popsaných okolností ztotožňuje se závěrem žalovaného, že paní Y. F. (žalobkyně), ..., nechala do rodného listu nezl. Y. J. účelově zapsat pana M. M. jako jeho otce, za účelem získání povolení k pobytu...*“ Závěr Městského soudu v Praze nerozporoval ani Nejvyšší správní soud, jenž rozhodnutím ze dne 30. 11. 2011, č. j. 7 As 75/2011-95, rozsudek městského soudu potvrdil.
12. Žalobkyně při výpovědi dne 11. 11. 2019 v rámci řízení před prvostupňovým orgánem na otázku ohledně otcovství nezletilého J. L. uvedla: „*To je před více než deseti lety, takže to už nevím. Jsem si vědoma toho, že do rodného listu J. L. byl zapsán otec, který ale otec nebyl. Jednalo se o nelegální způsob. To jsem tehdy nevěděla, ale dnes jsem si toho už vědoma.*“ Žalobkyně tyto okolnosti, na základě kterých prvostupňový orgán zrušil platnost jejího povolení k trvalému pobytu, v rámci žaloby nijak nerozporuje.
13. Zmíněné pochyby ohledně otcovství nezletilého J. L. tak prvostupňový orgán zjistil již v roce 2011, kdy proběhla výše zmíněná řízení před Městským soudem v Praze a Nejvyšším správním soudem. K řízení o zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu žalobkyně prvostupňový orgán přistoupil v roce 2019.
14. Podle § 871 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců ministerstvo zruší povolení k trvalému pobytu, jestliže se držitel povolení dopustil obcházení tohoto zákona s cílem získat povolení k trvalému pobytu, zejména pokud účelově uzavřel manželství, nebo účelovým souhlasem bylo prohlášeno otcovství.
15. Z ustanovení § 46 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) vyplývá, že řízení z moci úřední je zahájeno dnem, kdy správní orgán oznámí zahájení řízení účastníkovi uvedenému v § 27 odst. 1 stejného zákona.
16. Ani jeden z výše citovaných zákonů nelimituje prvostupňový orgán ohledně doby, ve které může z moci úřední zahájit řízení o zrušení povolení k trvalému pobytu. Pokud prvostupňový orgán zahájil řízení o zrušení povolení k trvalému pobytu s žalobkyní dne 16. 10. 2019, nedošlo z jeho strany k porušení zákonných ustanovení, neboť zákon o pobytu cizinců ve spojení se správním řádem neuvádí žádnou lhůtu, během níž k zahájení takového řízení musí dojít. Ostatně žalobkyně ve své argumentaci ani neuváděla, že by

prvostupňový orgán, potažmo žalovaný, nebyli oprávněni dané řízení dle citovaného zákonného ustanovení zahájit.

17. Žalobkyně se domnívá, že prvostupňový orgán zasáhl svým postupem do její právní jistoty a legitimního očekávání. Právní jistota i legitimní očekávání jsou základní zásady činnosti správních orgánů vyjádřené v § 2 odst. 3 a 4 správního řádu. Právní jistota účastníků správního řízení se pojí s ochranou práv nabytých v dobré víře. Dobrá víra značí vědomí jednotlivce, že jeho jednání je v souladu s právem. Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 9. 2011, č. j. 1 As 94/2011-102, uvádí, že dobrá víra chrání jedince, který se zřetelem ke všem okolnostem nevěděl a ani nemohl vědět, že určitý stav je v rozporu s právem. Samotná nevědomost pak dobrou víru nepředstavuje.
18. Žalobkyně v rámci výslechu uvedla, že tehdy o protiprávnosti svého jednání nevěděla. Jak ale z výše uvedeného vyplývá, samotná nevědomost k prokázání dobré víry nestačí. Žalobkyně se tedy dovolává ochrany svého práva, které bylo nabyto na základě obcházení zákona, tudíž ne v dobré víře. Soud zde pokládá za důležité poznamenat, že samotný závěr o obcházení zákona žalobkyně ve svém podání ani v předchozím řízení před prvostupňovým orgánem nerozporuje.
19. Zásada legitimního očekávání se vztahuje především na postup správních orgánů, v rámci něhož by při rozhodování skutkově stejných nebo podobných případů neměly vznikat nedůvodné rozdíly. Tato zásada souvisí především s předvídatelností procesního postupu a přijatého řešení. Vzhledem k tomu, že zákonná úprava nestanoví, kdy má správní orgán řízení zahájit, a že se žalobkyně dovolává práva nabytého ve zlé víře, nedochází zde k porušení této zásady, byť měl prvostupňový orgán poznatky k zahájení řízení mnohem dříve. Nicméně žalobkyni nemohlo vzniknout jakékoliv legitimní očekávání ohledně ne zahájení řízení o zrušení povolení k trvalému pobytu jen na základě toho, že prvostupňový orgán po nějakou dobu od svého zjištění o obcházení zákona ze strany žalobkyně takové řízení ne zahájil.
20. Žalobkyně dále poukazuje na to, že do jejích práv nebylo zasaženo pouze v nezbytném rozsahu a zásah neodpovídal okolnostem případu.
21. Z § 174a zákona o pobytu cizinců vyplývá, že při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona (mj. rozhodnutí o zrušení povolení k trvalému pobytu; pozn. zdejšího soudu) musí vzít správní orgán v potaz zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště.
22. Přiměřeností zásahu do soukromého a rodinného života cizince se Nejvyšší správní soud ve své judikatuře již opakovaně zabýval (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 4. 2012, č. j. 7 As 6/2012-29, ze dne 6. 12. 2011, č. j. 8 As 32/2011-60, ze dne 18. 4. 2008, č. j. 2 As 19/2008-75, nebo ze dne 6. 8. 2013, č. j. 8 As 68/2012-39).
23. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 6. 8. 2013, č. j. 8 As 68/2012-39, „[v] této oblasti existuje i bohatá judikatura Evropského soudu pro lidská práva, která stanoví řadu kritérií pro posuzování souladu zásahů do soukromého a rodinného života ve smyslu čl. 8 Evropské úmluvy o lidských právech v cizineckých věcech (z novější judikatury Evropského soudu pro lidská práva srovnej např. *Rodrigues da Silva a Hoogkamer proti Nizozemsku*,

rozsudek, 31. 1. 2006, č. 50435/99, § 39; Nunez proti Norsku, rozsudek, 28. 6. 2011, č. 55597/09, § 70; Konstantinov proti Nizozemsku, rozsudek, 26. 4. 2007, č. 16351/03, § 52; či Ůner proti Nizozemsku, rozsudek velkého senátu, 18. 10. 2006, č. 46410/99, body 57-58; blíže viz Kmec, J., Kosar, D., Kratochvíl, J. Bobek, M. *Evropská úmluva o lidských právech. Komentář. 1. Vydání. Praha : C. H. Beck, 2012, str. 958-959*). V této souvislosti zdejší soud připomíná, že přezkum rozhodnutí o zrušení povolení k pobytu (či rozhodnutí o správním vyhoštění) je z povahy věci intenzivnější než přezkum rozhodnutí o neudělení povolení k pobytu (či rozhodnutí o neudělení vstupu na území), neboť v prvním případě jde o daleko závažnější zásah do práv jednotlivce (k tomu srov. blíže rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 9. 2011, čj. 7 As 112/2011-65; či nálezn Ústavního soudu ze dne 24. 4. 2012, sp. zn. Pl. ÚS 23/11).“

24. Podle výše uvedené judikatury Nejvyššího správního soudu a Evropského soudu pro lidská práva musí být v cizineckých věcech brány v potaz zejména následující faktory: (1) povaha a závažnost dotčeného veřejného zájmu (např. závažnost porušení veřejného pořádku či trestného činu spáchaného cizince); (2) délka pobytu cizince v hostitelském státě; (3) doba, jež uplynula od porušení veřejného pořádku či spáchaní trestného činu a chování cizince v průběhu této doby; (4) stěžovatelova rodinná situace (např. doba trvání manželství a jiné faktory vyjadřující efektivnost rodinného života páru); (5) počet nezletilých dětí a jejich věk; (6) rozsah, v jakém by byl soukromý a/nebo rodinný život cizince narušen (tj. vliv na ekonomický, osobní a rodinný život jednotlivce, včetně vlivu na ostatní rodinné příslušníky, kteří by jinak měli právo zůstat v hostitelském členském státě na základě samostatného pobytového oprávnění); (7) rozsah a intenzita vazeb na hostitelský stát (příbuzní, návštěvy, jazykové znalosti apod.); (8) imigrační historie dotčených osob (např. porušení imigračních pravidel v minulosti); a (9) věk a zdravotní stav dotčeného cizince [srov. zejména Rodrigues da Silva a Hoogkamer proti Nizozemsku, rozsudek, 31. 1. 2006, č. 50435/99, § 39; a Ůner proti Nizozemsku, rozsudek velkého senátu, 18. 10. 2006, č. 46410/99, body 57-58]. Tato kritéria byla vytvořena primárně v souvislosti s přezkumem vyhoštění cizinců, nicméně Nejvyšší správní soud je považuje – po patřičné úpravě – za aplikovatelná i na rozhodnutí o zrušení povolení k pobytu. I samotné zrušení povolení k pobytu může svými důsledky (např. existenčním ohrožením cizince a jeho rodiny) za určitých okolností samo o sobě představovat natolik intenzivní zásah do soukromého a rodinného života cizince, že půjde o nepřiměřený zásah (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2013, č. j. 8 As 68/2012-39).
25. Z judikatury správních soudů plyne i závěr, že čím delší dobu cizinec na území České republiky pobývá, tím více by se správní orgány měly zabývat možnými dopady zrušení pobytového oprávnění do rodinného a soukromého života a jejich poměřováním ve vztahu k intenzitě důvodu pro zrušení takového pobytového oprávnění (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 10. 2013, č. j. 7 As 90/2013-41). V projednávané věci by tak správní orgány měly posuzovat intenzitu spáchaného činu a poměřovat jej se zásahem do rodinného a soukromého života žalobkyně.
26. Prvostupňový orgán k této otázce zjistil, že žalobkyně žije v České republice nepřetržitě od roku 2007. Její živobytí představuje práce servírky v restauraci Y. F., přičemž ve společnosti Yon Fei s.r.o. také vlastní podíl ve výši 10 %. Její muž L. H. a děti J. L. a J. L. žijí v Číně, kde také chodí do školy. V České republice byl mladší syn naposledy v roce 2018, starší v roce 2019, přičemž zde strávil asi měsíc potom, co tři roky nepřetržitě pobýval v Číně.

27. Zde soud souhlasí se závěry správních orgánů, které přiměřenost zásahu do soukromého a rodinného života žalobkyně posuzovaly a došly k závěru, že zrušení povolení k trvalému pobytu a dopad tohoto rozhodnutí, spočívající v následném opuštění České republiky, není nepřiměřeným zásahem do soukromého a rodinného života žalobkyně. Zejména lze poukázat na fakt, že rodina žalobkyně dlouhodobě pobývá v Číně a jí vykonávané povolání není natolik specifické, aby nenašla uplatnění v zemi původu. Zrušením povolení k trvalému pobytu tak nedojde k nepřiměřenému zásahu do života žalobkyně, ale k jejímu návratu k rodině a do prostředí, které je jí známé a ve kterém prožila velkou část svého života.
28. Žalobkyně rovněž vyjadřuje obavy ohledně pandemie nemoci Covid-19, která by návrat do její rodné země zkomplikovala. Zde soud konstatuje, že v povinnosti absolvovat povinnou karanténu a politiku nulové tolerance, pomocí které vláda Čínské lidové republiky proti nemoci Covid-19 bojuje, neshledává bezprostředním ohrožením života žalobkyně.
29. Na základě uvedených skutečností se soud ztotožnil s hodnocením správních orgánů, neboť platnost povolení k trvalému pobytu žalobkyně byla zrušena na základě zákonného důvodu a soud neshledal, že by při vydání napadeného rozhodnutí byly porušeny zásady správního řízení.

VI. Shrnutí a náklady řízení

30. S ohledem na vše shora uvedené dospěl soud k závěru, že rozhodnutí žalované, kterým bylo odvolání žalobkyně zamítnuto, bylo vydáno v souladu se zákonem a shora uvedené žalobní námitky uplatněné žalobkyní nejsou důvodné. Soudu tedy nezbylo, než žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítnout.
31. Výrok o nákladech řízení má oporu v § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobkyně v řízení úspěšná nebyla, proto jí právo na náhradu nákladů řízení nepřísluší. Žalované, která měla v řízení plný úspěch, však žádné náklady spojené s tímto řízením nad rámec její běžné administrativní činnosti nevznikly, proto soud rozhodl, že žalované se nepřiznává náhrada nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 15. prosince 2021

JUDr. Jaroslava Skoumalová
předsedkyně senátu